

Руснак О.Е., студент III курсу спеціальності “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”

Наукові керівники – Костецька Ю.В., кандидат с.-г. наук,
Подільський державний аграрно-технічний університет, м.

Кам’янець-Подільський,

Калинка А.К., кандидат с.-г. наук, Буковинська державна сільськогосподарська
дослідна станція НААН, м.Чернівці, Україна

ЕКСТЕР’ЕР І КОНСТИТУЦІЯ М’ЯСНОГО СИМЕНТАЛУ ХУДОБИ НА БУКОВИНІ

Нині в умовах економічно-фінансової кризи набуває великого значення вивчення, селекційних-генетичних методів із створення на базі місцевих сименталів нову інтенсивну м’ясну худобу нової генерації з використанням кращого генофонду симентальської породи м’ясного напрямку продуктивності зарубіжної та вітчизняної селекції для отримання конкурентоздатної дешевої та екологічно чистої, та якісної яловичини в умовах Карпатського регіону України, що є найбільш актуальністю.

Природно-кліматичні умови Буковини сприяють розведенню худоби м’ясного напрямку продуктивності і великого значення набуває створення стад буковинського зонального типу м’ясного сименталу худоби, шляхом поглинального схрещування корів симентальської худоби комбінованого напрямку продуктивності з плідниками м’ясних порід різної селекції.

У дослідній нашій роботі основними промірами обстежень поголів’я корів нової генерації сименталів майже не відрізнялися від даних, що знаходяться в новій розробленій інструкції для симентальської м’ясної породи. Виявлено, що корови буковинського зонального типу м’ясного сименталу нової генерації в Чернівецькій області мають задовільно розвинену мускулатуру та кістяк, гармонійну будову тіла без істотних недоліків екстер’єру і оцінені в середньому 7,5 бала, що відповідають вимогам першого класу і вище класів.

Корови м’ясного сименталу нової генерації у ДПДГ “Чернівецьке” базового господарства Буковинської державної сільськогосподарської дослідної станції НААН за висотними промірами, глибиною грудей та довжиною тулуба мають перевагу перед коровами інших ведучих племзаводів України. М’ясні корови австрійської селекції племоб’єднання племзаводу “Уманський” мають широкі проміри косу довжину заду та обхвату грудей за лопатками, які поступаються стаду ДПДГ “Чернівецьке”.

На Буковині м’ясні симентальські корови нової генерації мають більшу ширину в клубах, кульшових зчленуваннях, а також косу довжину тулуба, ніж корови симентальської комбінованого напрямку продуктивності худоби, які були в колишньому племрепродукторі ТОВ “Буковина” с. Жадова Сторожинецького району Чернівецької області. Проведено виміри в двох базових племінних заводах за основними промірами статей екстер’єру дорослих м’ясних корів буковинського м’ясного сименталу зонального типу нової популяції, що найбільші проміри екстер’єру мають корови племзаводу ДПДГ

“Чернівецький”. Доведено, що найменші показники промірів у симентальських м'ясних корів племзаводу ДП “Рокитне” СТОВ “Авангард” Новоселицького району. Для повнішої характеристики створеного буковинського зонального типу м'ясного сименталу нової генерації в племінних базових господарствах Чернівецької області були такі індекси будови тіла корів м'ясного сименталу за віком. Так індекси довгоногості, тазо-грудний та перерослості з віком зменшуються, а широкогрудності, глибокогрудності, ейрисомії розтягнутості та костистості – збільшуються, коли Індекси грудного та збитості змінюються не істотно, що індекс широкогрудності у дорослих корів становить 29,8 %, який значно нижчий ніж показник в племзаводі ДП “Рокитне” СТОВ “Авангард”. Тому матеріали характеристики екстер'єру, дають, що корови м'ясного сименталу нового типу в більшості племінних господарствах, особливо в племзаводі “Чернівецький” досить добре розвинуті, мають достатню глибину грудей і ширину заду, компактний тулуб та ширину грудей в даному типі м'ясного сименталу.

У наших дослідженнях проведено проміри закономірності рівномірної зміни вагових та лінійних параметрів організму у віковій динаміці створеного буковинського зонального типу м'ясного сименталу нової генерації у двох ведучих племінних заводах ДПДГ “Чернівецьке” та ДП “Рокитне” СТОВ “Авангард” Чернівецької області. У дослідженнях встановлено, що показники промірів, ріст різних статей тіла в процесі постнатального онтогенезу також відрізняються не рівномірністю. Так тварини, найінтенсивніше ростуть у висоту. Відношення показників промірів висоти у холці, у спині та крижах при народженні до промірів у 18 – місячного віку, відповідно становить: глибина грудей – 37,5 %, ширина в маклоках – 35,7, у кульшових зчленуваннях – 43,6 та у сідничних горбах -32,5.

Встановлено значні зв'язки розмірів статей тіла з живою масою тварин у двох племінних заводах і проведенні кореляційного аналізу, який показав, що у 18 місячному віці телиці нової генерації за живою масою коефіцієнт кореляції склав у тварин ДПДГ “Чернівецьке” $r=0,998\pm0,135$ а в ДП “Рокитне” СТОВ “Авангард” $r = 0786\pm0,154$. Доведено, що між зовнішніми формами телиць, їх екстер'єром та м'ясною продуктивністю існує взаємозв'язок. Для цього, нами, була проведена оцінка екстер'єру і м'ясних форм молодняку, яка супроводжувалася визначенням промірів статей тіла. Визначено, що форми будови тіла, особливо широтні показники та масть, як правило, успадковуються від бугаїв. Молодняк від плідників м'ясних порід мав чітко виражені ознаки батьківської породи. Проте, при порівнянні з ровесниками материнської породи помісі мали краще розвинені груди, спину, поперек та задню третину тулуба. Молодняк від симентальських м'ясних бугаїв вітчизняної селекції мав широкій та глибший тулуб, ніж ровесники в минулому симентальській комбінованій породи великої рогатої худоби в умовах Буковини.

Результати досліджень свідчать, що проміри статей тіла мають значний зв'язок з живою масою теличок у ранньому віці, які пов'язані з м'ясними якостями тварин. Особливо високий зв'язок був між промірами напівобхвату заду, косої довжини заду, ширини в тазостегнових зчленуваннях, ширини в

маклоках, обхвату грудей за лопатками, ширини і глибини грудей та живою масою.

Отже, результати наших досліджень показують, що створений буковинський зональний тип м'ясного сименталу худоби, одержано від плідників американської, канадської та австрійської селекції, за екстер'єром, формами будови тіла мали чітко виражені ознаки батьківської породи, які при порівнянні з ровесниками материнської породи краще розвинені груди, спина, попереки та задня частина тулуба.

УДК 637.513 (477.73)

Савко В.В., студент VI курсу спеціальності “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”

Науковий керівник – Петрова О.І., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри ТВПТ, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

СОРТОВА РОЗРУБКА ЯЛОВИЧИХ ТУШ

Окремі частини (відруби) однієї туші розрізняються за морфологічним і хімічним складом, харчовою та біологічною цінністю, смаковими властивостями і кулінарним призначенням. Тому в різних країнах світу прийнято відповідні схеми розрубання і формування торгового асортименту.

За вимогами сортової розрубки, яка існує в Україні нині (ГОСТ 7595-79), розрубання яловичини здійснюють на 11 відрубів, які відносять до одного з трьох сортів. До I сорту належать кращі за якістю відруби: тазостегновий, поперековий, спинний, лопатковий, плечовий, грудний. До II сорту відносять шийний відруб і пахвину, до III сорту найменш цінні частини – заріз, передню і задню голяшку.

Дослід проводився в умовах ДП “Степове” Миколаївського району Миколаївської області. Для дослідів відібрали по 30 голів новонароджених бугайців української чорно-рябої молочної та червоної степової порід, з яких за принципом аналогів сформували контрольні і дослідні групи по 15 голів у кожній.

Оцінюючі забійні та м'ясні якості молодняку великої рогатої худоби, встановили, що найбільшою передзабійною живою масою у віці 15-ти місяців характеризувалися бугайці 1 та 2 дослідних груп української чорно-рябої молочної породи (438,6 та 422,9 кг відповідно). Вони вірогідно переважали ровесників контрольної групи за цією ознакою на 13,1 та 9,1 %. Маса парної туші молодняку 1 дослідної групи становила 245,6 кг, а 2 дослідної групи – 234,3 кг. При цьому вихід туші бугайців 1 дослідної групи був найвищим – 55,8 %, бугайців 2 дослідної групи 55,2 %, контрольної – 54,3 %.

Аналогічна тенденція спостерігається при дослідженні забійних показників бугайців червоної степової породи. Вищою передзабійною живою масою у віці 15-ти місяців також характеризувалися бугайці 1 дослідної групи – 431,0 кг, 2 дослідної групи – 418,4 кг. Маса парної туші молодняку 1 дослідної групи, порівняно з тваринами контрольної групи, була на 28,7 кг, а 2 дослідної групи – на 19,7 кг вища та становила відповідно 236,2 та 227,2 кг.